

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Quæ res, quiue morbi sint mors bestiarum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

Tot species tantoq; ortus, varioq; nouatus
Vna dies aperit, conficit una dies.
Conquerimur, Natura, breuis quod gratia florum est.
Otentata oculis, illico dona rapie.

Et, nescio cuius Poëta, monitio fuit:

Collige, virgo, rosas, dum flos nonus, & nona pubes.
Sed memor esto aium sic properare tuum.

De ceteris animalibus quid dicam? quoties mactantur, reluctantur, & clamant. Quid clamant? nisi eiusdem nos naturæ esse, itidemque mortem, per cædes, per vulnera, aut morbum subiutros. Et hac ipsa de causa fecit quog, Dominus Deus Adæ, & Gen. 3. 20: uxori eius tunicas pellieas, & induit eos, ut in exuuijs mortuorum animalium mortis non obliuiscerentur, sed recordarentur, se reversuros in terram, de qua sumpti erant.

In huius rei signum tot tamque varia morborum genera VII.
bestias infestant. Pestis accedit lanigero maximè pecori. Scabies Ioan. Euseb.
equis mortifera. Tujis suis, equos & oves angit. Angina morbus Nierenber-
juuencias necat & suis. Alopecia morbus vulpium. Asthma in equis gius lib. 7.
incurabile. comitiali morbo infestantur capra, oves, equi, cati, alce, Nat. hist.
Vicula (alijs vinule) equos occidunt. Tres acutissimi morbi equis,
& alijs, quibus solida sunt vngula, accidunt, vesica, conuersio intestino-
rum, qua ileos vocatur, & cardiacus, juxta Hieroclem. Oves & ca-
pra numquam sana sunt, semperq; febri obnoxia. Elephantiasis morbus
boum, & equorum. febri tentantur equi, leones, boves, oves, & capra
semper, mulus raro. Patuit cernos numquam febrescere, scribit Soli-
nus. Ficus & frenes morbi equorum, quorum hic duas inter horas ali-
quando eos occidit. Hernia ex calcitratu equos occidit: ignis facer oves.
Mulis pestis, cuius multæ species à Vegetio numerantur, bobus, equis,
& asinis exitialis. Cristiasis morbus equorum, latinè hordeatio. Coriago
pestis bubuli generis & equorum. Dracunculus vermis equos vexat,
item dysuria. Hyosciamo poto suis infaniunt. Potomageton herba cro-
codilis contraria. Rhododaphnes flores, & folia mulis, asinis, capris, ca-
nibus & quadrupedum plurimis; salina capris, & ovis; scrophularia
suillo generi, mandragora mala vris venena sunt. Adamantis herba
leonibus est aduersa. Aconitum lycocitonum omne animal occidit, alij
addent, omne animal, quod cæcum nascitur. Apocynum canes, &
omnes

1481 Cap. XV. Prima mōrborum caūſa, hominis natura.
omnes quadrupedes necat in cibo datum. Allium muſtela, & panthe-
ra aduersum. Herba, quam noſtri anſerinum pedem vocant, ſuibus
venenosa eſt. Squilla conaētus lupus torpet. Vulpes aiunt, ſi ederint
amygdalas amaraſ, nec ſuperbiberint, mori. Fimū gallina à bone inter
pabula ſumptum, bouem necare dicitur. Cicuta herba ab aſnis de-
palfa in Tufciā, grauiſſimum illoſ ſoporem inducit, adeò ut mortui
videantur. Conyzam edentes capra moriuntur. Crocodilus terrefrīſis
crocum timet, unde quidam eum dictum exiſtīmant. Chamaleon al-
bus canes, ſues, mures; helleborus niger equos, boves, ſues occidit. Tot
ſunt reliquias animalibus pluresque & morbi, & morborum cauſe.
Nam omnes enumerare nimis prolixum foret; &, vel medi-
corum confeſſione, aliquid tentare, quod nullius adhuc diligen-
tioris industria aut experientia eſt cōfēcta, p̄eſumptio videtur.

VIII.

Ecclef. 3.1.

Hebr. 13.14.

Iob 30.19.

Iob 7.5.

Pſal. 38.6.

Rom. 8.20.

Sap. 9.15.

Rom. 8.20

Inter tot morbos degentem hominem quid mirum eſt, &
ipſum eſſe morbis ſubiectum? Exigit hoc natura loci, originis,
ſocietatis. Natura loci, quia ſuis ſpatijs tranſeunt univerſa ſub
calo. Solusne homo vult manere, contra effatum illud: Non ha-
bemus hīc manentem ciuitatem, ſed futuram inquirimus? Ipmam
originem ſuam ſi aſpiciat homo, quid videt, niſi vnde dicat: Com-
paratus ſum luto, & aſſimilatus ſum fanille, & cineri. aut: Induta
eſt caro mea putredine, & ſordibus pulueris cutis mea aruit? Quid
faciam? ex me homine Angelum? ſed iſtud, hoc loco, non fa-
ciam, quia univerſa vanitas, omnis homo viuens, & ſub calo omnis
creatura vanitati ſubiecta eſt. Nam corpus, quod corrumpitur, ag-
grauat animam, & terrena inhabitatio deprimit ſenſum multa cogi-
tantem. Quia igitur in hac terra omnis creaṭura vanitati ſubiecta
eſt, in alia terra ſperare debet incorruptibilitatem, quoniam ipſa
liberabitur à feruitute corruptionis. Itaque contra ſeipſum iſtituit
querelam, quiſquis murmurat de naturaſ ſuae debita corruptione.
Neque ceterorum animalium ſocietas, & ſubſidium aliò respicit,
quām ut nos velut conducat, ad miseras noſtras corruptionesq;
agnoscendas. Quorū enim Creatoris noſtri prouidentia tot
condidit jumenta, armenta, greges, niſi ad fragilitatis noſtrae
ſuſtentandae ſubſidium? Alia enim animalia terram nobis co-
lunt, alia onera noſtra portant, alia corpus protegunt, alia nos
alunt. Rursus alia ſeruiunt delicijs noſtriſ, alia ſunt in custodiā,
alia